

شماره ابلاغ : ۲۴۵۳۰/ت/۳۳۱۰۱ هـ

تاریخ ابلاغ : ۱۳۸۴/۰۴/۲۵

سند راهبردی برقراری امنیت در فضای تولید و تبادل اطلاعات کشور در محیط های رایانه ای
مصوب ۱۳۸۴/۰۴/۰۸

سند راهبردی برقراری امنیت در فضای تولید و تبادل اطلاعات کشور
جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران
در محیط های رایانه ای
تبادل اطلاعات کشور شماره ۳۳۱۰۱ هـ
تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵

بسمه تعالی

نهاد ریاست جمهوری - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۴/۸ بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۷۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۴/۷ نهاد ریاست جمهوری و به استناد ماده (۴۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - تصویب نمود:
سند راهبردی برقراری امنیت در فضای تولید و تبادل اطلاعات کشور در محیط های رایانه ای به شرح پیوست تعیین می شود. سند یاد شده برای کلیه دستگاه های اجرایی و نیروهای مسلح با اذن فرماندهی کل قوا، لازم الاجراست.

۲۵۰۸
۱۰۴
۱۰۴/۳۶
۱۰۴/۱۱

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری ، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه ، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی ، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور

مجموعه مستندات سند راهبردی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور - جلد ۱

متن سند راهبردی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور

دفترخانه شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات

خرداد ۱۳۸۴

به استناد بند "ج" ماده ۲۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، و همچنین به پیش نهاد شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور، به عنوان مرجع عالی سیاست گذاری این حوزه، سند حاضر به منظور تضمین همگرایی و نظام مندی برنامه های کشور در زمینه امنیت فضای تبادل اطلاعات، ارائه می گردد. این سند به عنوان سند بالادستی برای کلیه برنامه های بخشی و فرابخشی این حوزه تلقی می شود.

۱. مقدمه

در عصر اطلاعات شاهد شکل گیری فضایی هستیم که در آن فعالیت های گوناگونی از قبیل اطلاع رسانی، داده ورزی، ارائه خدمات، مدیریت و کنترل، و ارتباطات، از طریق سازوکارهای الکترونیکی و مجازی انجام می پذیرد. این فضا که از آن با نام "فضای تبادل اطلاعات" یاد می شود، در معرض چالش ها، آسیب ها و تهدیدهای الکترونیکی گوناگونی نظیر ارتکاب جرایم سازمان یافته، تخریب بانک های اطلاعاتی، حملات مخمل کننده ی خدمات، جاسوسی، خرابکاری، نقض حریم خصوصی و نقض حقوق مالکیت معنوی قرار دارد؛ به طوری که پرداختن یا رویکرد نادرست به امنیت این فضا، مانعی بزرگ پیش روی گسترش کاربرد فناوری ارتباطات و اطلاعات و ورود به جامعه اطلاعاتی خواهد بود.

با توجه به نوپایی مفهوم امنیت فضای تبادل اطلاعات و امکان پذیر بودن دستیابی به دانش و فناوری های مرتبط، و ضرورت بومی سازی این حوزه با عنایت به میزان تأثیر آن بر امنیت ملی کشور، پرداختن به امنیت فضای تبادل اطلاعات به عنوان یک ضرورت و اولویت کشور تلقی می شود.

به منظور تعیین نقش حاکمیت، جهت دمی فعالیت های اجرایی و هماهنگی، نظارت، و هدایت بخش های درگیر موضوع، ایجاد نظامی منسجم در سطح ملی مورد نیاز است. در شکل گیری این نظام، باید به ویژگی های خاص امنیت در این فضا و اصول اولیه حاکم بر آن توجه داشت. باره ای از این ویژگی ها چنین است:

۱. امنیت فضای تبادل اطلاعات مفهومی کلان و میان رشته ای است که بر مفاهیم و نظریات گوناگونی در حوزه های مختلف دانش مبتنی است.
 ۲. امنیت فضای تبادل اطلاعات امری نسبی است که به تلقی از مفهوم امنیت، کارایی، و هزینه وابسته است.
 ۳. امنیت فضای تبادل اطلاعات امری زمینه مند است و مجموعه آداب و سنن، اخلاقیات، قوانین و سایر مقررات اجتماعی در آن تأثیر دارد.
 ۴. دولت در موضوع امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور، نقش کارگزار اصلی را برعهده دارد.
 ۵. امنیت فضای تبادل اطلاعات به مرزهای جغرافیایی محدود نمی شود و از حوزه های داخلی، منطقه ای و جهانی تأثیر می پذیرد.
 ۶. تغییرات سریع فناوری های زمینه، نوع، ماهیت، درجه اثر و مشکلات امنیتی را به شدت تحت تأثیر قرار می دهد و لازم است تهدیدها، آسیب پذیری ها و راه های مواجهه و مقابله با آن به صورت دائم و پویا مورد بررسی قرار گیرد.
 ۷. حوزه تأثیر امنیت فضای تبادل اطلاعات، کلیه فعالیت های آحاد جامعه در این فضا را شامل می شود.
- با عنایت به این ویژگی ها، لازم است در کنار امن سازی سرمایه های درون این فضا، اعم از داده ها، اطلاعات، و منابع سخت افزاری، نرم افزاری و ارتباطی، امنیت حوزه های متأثر از فعالیت های درون این فضا نیز مورد اهتمام کافی قرار گیرد. باید توجه لازم مبذول شود تا این فضا نه تنها وسیله ای برای تعارض با ارزش ها و هنجارهای جامعه نباشد، بلکه محیطی امن برای حفاظت و صیانت از هویت دینی و ملی کشور و رشد فعالیت های علمی، اقتصادی و اجتماعی در جامعه اطلاعاتی گردد. علاوه بر این، باید مراقب بود که این فضا بستری برای انجام هماهنگی ها و عملیات، جهت تحقق فعالیت های غیرقانونی قرار نگیرد. بنابراین، منظور از امنیت فضای تبادل اطلاعات برقراری شرایط و حالتی است که دارایی های این فضا از خطرات مختلف محفوظ بماند و بیم و دغدغه نسبت به تهدید سایر دارایی های مادی و معنوی جامعه از این طریق نیز وجود نداشته باشد. بر این اساس، امنیت فضای تبادل

اطلاعات فراتر از فعالیت‌های اجرایی یک یا چند دستگاه است و نیازمند مشارکت همه بخش‌های حاکمیتی و اجرایی کشور، بخش‌های غیر دولتی و همچنین آحاد شهروندان جامعه است.

۲. اختصارات

در این سند، "فضای تبادل اطلاعات"، به اختصار "فتا" و "امنیت فضای تبادل اطلاعات"، به اختصار "افتا" و "شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور" به اختصار "شورا" خوانده می‌شود.

۳. چشم‌انداز

در راستای چشم‌انداز بیست‌ساله‌ی جمهوری اسلامی ایران، امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور به منظور تأمین و صیانت از حاکمیت و اقتدار ملی، عدم بروز اختلال در زیرساخت‌های حیاتی کشور، و اعتماد و آسودگی خاطر آحاد شهروندان جامعه برای انجام تمامی امور قانونی از جمله فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی فراهم گردیده‌است.

۴. خط مشی‌های کلان

- ۴.۱. اتکا به توانایی‌های داخلی و اهتمام به استفاده از بخش غیردولتی.
- ۴.۲. توازن میان امنیت، هزینه، و کارایی.
- ۴.۳. تمرکز در سیاست‌گذاری و نظام‌مندی در اجرا.
- ۴.۴. اهتمام به همکاری‌های داخلی، منطقه‌ای، و بین‌المللی.

۵. اهداف کلان

- ۵.۱. صیانت از هویت دینی، ملی و ارزش‌های انسانی جامعه در فتا.
- ۵.۲. حفظ حریم خصوصی و آزادی‌های مشروع.
- ۵.۳. صیانت از منافع، اسرار، و اقتدار ملی در فتا.
- ۵.۴. حفظ زیرساخت‌های حیاتی کشور در مقابل حملات الکترونیکی.
- ۵.۵. حفظ سرمایه‌های مادی و معنوی، اسرار کسب و کار، و مالکیت خصوصی در فتا.

۶. راهبردها

- ۶.۱. امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی کشور در قبال حملات الکترونیکی.
- ۶.۲. ایجاد و توسعه نظام‌های فنی فرابخشی افتا.
- ۶.۳. تأمین سلامت و جلوگیری از مخاطرات ناشی از محتوا در فتا.
- ۶.۴. تقویت صنعت و توسعه خدمات و محصولات افتا.
- ۶.۵. حمایت از تحقیق، ارتقاء سطح آگاهی، دانش، و مهارت‌های مرتبط با افتا.
- ۶.۶. ارتقاء سطح همکاری‌های منطقه‌ای، و بین‌المللی در زمینه افتا.

۷. اقدامات

اقدامات مجموعه‌ای از نظام‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های اجرایی است که به منظور تحقق هریک از راهبردها مورد نیاز می‌باشد. اقدامات هر راهبرد، مجریان و همکاران آن در جداول ذیل آرایه شده‌است:

۷.۱. اقدامات مربوط به راهبرد اول

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۱. امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی کشور در قبال حملات الکترونیکی	۱-۱	طرح امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی کشور و منابع ملی در قبال حملات الکترونیکی، شامل: - تهیه برنامه ملی - ارائه راه کارهای فنی (مندولوژی‌ها) - آموزش و آگاهی‌رسانی امنیتی به همه عوامل درگیر در کنترل و هدایت زیرساخت‌های حیاتی در سطح ملی - ایجاد مراکز جمع‌آوری، اشتراک و تحلیل اطلاعات در سطح ملی - نظارت بر تداوم امنیت زیرساخت‌ها از طریق جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل و مدیریت مخاطرات، و تشخیص و مقابله با حوادث در سطح ملی	وزارت اطلاعات	وزارت کشور، دستگاه‌های متولی زیرساخت‌های حیاتی
	۲-۱	طرح ایجاد نظام مدیریت امنیت زیرساخت‌های حیاتی در دستگاه‌های مرتبط شامل: - ایجاد سیستم مدیریت امنیت (طبق اقدام شماره ۲-۲ سیستم مدیریت امنیت اطلاعات) - اجرای برنامه‌های امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی - آموزش و آگاهی‌رسانی امنیتی به همه عوامل درگیر در کنترل و هدایت زیرساخت‌های حیاتی در سطح دستگاه - ایجاد مراکز جمع‌آوری، اشتراک و تحلیل اطلاعات در سطح دستگاه - تأمین تداوم امنیت زیرساخت‌ها از طریق جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل و مدیریت مخاطرات، و تشخیص و مقابله با حوادث در سطح دستگاه	دستگاه‌های متولی زیرساخت‌های حیاتی	وزارت اطلاعات، وزارت کشور

* به منظور سیاست‌گذاری، هدایت و پی‌گیری ویژه در این خصوص کمیته‌ای در دبیرخانه شورا تشکیل گردد.

۲.۲. اقدامات مربوط به راهبرد دوم

شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۲-۲	طرح ایجاد نظام استانداردها و دستورالعمل‌های فنی افتا به‌منظور - تعیین یا تدوین استانداردها - تعیین و تدوین خط‌مشی‌ها و رویه‌های فنی و مدیریتی - تعیین و تدوین و اعمال طرح‌ها، برنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، و راهنماهای فنی	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی	وزارت اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۲-۲	طرح اجرای سیستم مدیریت امنیت اطلاعات در کلیه دستگاه‌ها	کلیه دستگاه‌ها	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
۲-۲	طرح تعیین صلاحیت فنی محصولات و مدیریت افتا مدیریت: - تأیید صلاحیت ارزیاب‌های فنی - آرایه راه‌کارهای فنی (متا، ولوژی‌های) ارزیابی فنی - ارزیابی و صدور گواهی محصولات - ایجاد مرکز تأیید صلاحیت مدیریت امنیت اطلاعات - ایجاد مراکز صدور گواهی (بخش خصوصی) - ایجاد مراکز آموزش ممیزی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (بخش خصوصی) محصولات: - ارزیابی امنیتی فنا - ایجاد آزمایشگاه‌های ارزیابی امنیتی محصولات - تأیید صلاحیت آزمایشگاه‌های ارزیابی امنیتی محصولات	وزارت اطلاعات، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی
۲-۲	طرح ایجاد نظام پیش‌گیری، مقابله و امداد افتا، به‌منظور - جمع‌آوری مؤثر، پردازش، و مدیریت یکپارچه اطلاعات مربوط به حملات، تهدیدها و آسیب‌پذیری‌ها - اطلاع‌رسانی و آرایه هشدارهای امنیتی در سطح کشور - کمک به رفع آسیب‌پذیری‌ها، تهدیدها و تأثیرات حملات	وزارت اطلاعات، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی)	وزارت کشور، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، نیروی انتظامی، نهاد ریاست جمهوری
۲-۲	طرح ایجاد نظام تصدیق هویت رایانه‌ای (زیوساخت کلیدعمومی) - یکپارچه‌سازی خدمات مبتنی بر کلیدعمومی (کارت هوشمند واحد) - ایجاد مرکز ملی صدور گواهی - ایجاد مرکز صدور گواهی در حوزه دولت - ایجاد مراکز صدور گواهی در بخش‌های غیردولتی و تجاری	بانک مرکزی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، وزارت بازرگانی (تجاری)، سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور (غیرتجاری)	وزارت اطلاعات، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت اقتصاد و دارایی
۲-۲	طرح ایجاد نظام مقابله با جرایم فنا - ایجاد مرکز تشخیص جرایم فنا - ایجاد پلیس مخصوص فنا	وزارت کشور (نیروی انتظامی)، وزارت دادگستری، وزارت اطلاعات	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۲-۲	طرح ایجاد زیوساخت محرمانگی در فنا - نظارت بر کاربرد الگوریتم‌های رمزنگاری - نظارت بر کاربرد پروتکل‌های امنیتی	وزارت اطلاعات	وزارت کشور (نیروی انتظامی)، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۲. ایجاد و توسعه نظام‌های فرابخشی افتا

کتاب دستگاهها	وزارت دادگستری، وزارت کشور نیروی انتظامی	طرح ایجاد زیرساخت حقوقی مرتبط با افنا - تهیه لوائح حقوقی و قضایی مورد نیاز در حوزه افنا - آموزش قضات، وکلا، ضابطین، و افراد حقوقی در حوزه افنا	۸-۲
---------------	--	--	-----

۳. اقدامات مربوط به راهبرد سوم

همکار	مجری	اقدام	شماره اقدام	راهبرد
سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت علوم تحقیقات و فناوری	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (ذکر می شود سازمان ثبت اسناد و املاک کشور (معتبری - صنعتی)	طرح ایجاد نظام صیانت از مالکیت فکری و معنوی	۱-۲	۳. تأمین سلامت و جلوگیری از مخاطرات ناشی از محتوا در فنا
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان ملی جوانان، دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم، سازمان صدا و سیما	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت دادگستری	طرح ایجاد سازوکار فنی و قانونی سلامت محتوا، شامل: - ایجاد سازوکار فنی و قانونی صیانت از ارزش های دینی و ملی - ایجاد سازوکار مسؤلیت پذیری در تولید و عرضه محتوا	۲-۲	
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت کشور، نیروی انتظامی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	وزارت اطلاعات	طرح ایجاد مراکز عملیات امنیت به منظور مدیریت و نظارت بر وقایع امنیتی در سطح سازمانی، شبکه ای و ملی	۳-۲	
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان تبلیغات اسلامی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت دادگستری	طرح ایجاد نظام صیانت از حریم خصوصی	۴-۲	
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، سازمان ملی جوانان، سازمان صدا و سیما، دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	طرح تهیه منشور اخلاق در فنا و ترویج آن	۵-۲	

۷-۴. اقدامات مربوط به راهبرد چهارم

شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار	راهبرد
۱-۴	طرح امکان‌سنجی انتخاب صنعت افتا به‌عنوان فناوری پیش‌تاز	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت صنایع و معادن، دبیرخانه شورای عالی	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	۴. تقویت صنعت و توسعه خدمات و محصولات افتا
۲-۴	طرح حمایت از تولید، پشتیبانی و به‌کارگیری محصولات داخلی در حوزه افتا	وزارت صنایع و معادن، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (دفاع)، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (به‌کارگیری)	کلیه دستگاهها	
۳-۴	طرح حمایت از تشکیل و تقویت شرکت‌های تخصصی و حرفه‌ای در زمینه افتا - حمایت از ایجاد شکل‌های صنفی - کمک به توسعه صادرات و گسترش بازار - طرح حمایت از تحقیق و توسعه در صنایع مرتبط با افتا	وزارت صنایع و معادن، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت بازرگانی	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت علوم تحقیقات و فناوری	
۴-۴	طرح حمایت از ایجاد آزمایشگاه‌های تخصصی افتا	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت صنایع و معادن، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت علوم تحقیقات و فناوری	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت علوم تحقیقات و فناوری، نیروی انتظامی	
۵-۴	طرح حمایت از توسعه مراکز آموزشی حرفه‌ای افتا	وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	

۷,۵. اقدامات مربوط به راهبرد پنجم

شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار	راهبرد
۱-۵	طرح تدوین مبانی نظری و معماری افتا	دبیرخانه شورای عالی افتا	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	۵. حمایت از تحقیق، ارتقاء سطح آگاهی، دانش، و مهارت‌های مرتبط با افتا
۲-۵	طرح حمایت از فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با افتا - حمایت از تحقیق و پژوهش و جهت‌دهی به پژوهش‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی خاص و میان‌رشته‌ای مرتبط با افتا - حمایت از انتشار نشریات علمی - تخصصی در زمینه افتا - حمایت از انجمن‌های علمی و فنی در زمینه افتا	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دبیرخانه شورای عالی افتا	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	
۳-۵	طرح تقویت دوره‌های دانشگاهی در زمینه افتا	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	
۴-۵	طرح ترویج و توسعه آموزش و آگاهی‌های همگانی در حوزه افتا - طرح فرهنگ‌سازی اخلاقی و انشاعی روحیهی مسؤولیت‌پذیری	دبیرخانه شورای عالی افتا، سازمان صداوسیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	

۶.۲. اقدامات مربوط به راهبرد ششم

شماره اقدام	راهبرد	اقدام	مجری	همکار
۱-۹	۶. ارتقاء سطح همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی افنا	طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل فنی در حوزه افنا - طرح فراهم‌سازی امکان دسترسی و استفاده از زیرساخت تصدیق هویت رایانه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی (هماهنگ با اقدام ۲-۵ نظام تصدیق هویت رایانه‌ای) - طرح فراهم‌سازی امکان دسترسی و استفاده از نظام‌های اطلاع‌رسانی و امداد منطقه‌ای و بین‌المللی (هماهنگ با اقدام شماره ۲-۴ نظام پیش‌گیری، مقابله و امداد افنا) - طرح همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی در حوزه استانداردها و گواهی‌نامه‌ها (هماهنگ با اقدامات ۱-۲ و ۳-۲)	دیرخانه شورای عالی افنا، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی	وزارت امور خارجه، وزارت اقتصاد و دارایی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۱-۱۰		طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل فرهنگی-اجتماعی حوزه افنا - طرح همکاری کشورهای اسلامی در زمینه صیانت از فرهنگ اسلامی در فنا - طرح همکاری کشورهای فارسی‌زبان در زمینه صیانت از فرهنگ و زبان فارسی در فنا	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	وزارت امور خارجه، سازمان تبلیغات اسلامی، فرهنگستان علوم و ادب فارسی، حوزه علمیه قم
۱-۱۱		طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل اقتصادی-تجاری در حوزه افنا، شامل - کارتهای اعتباری بانکی	بانک مرکزی، وزارت بازرگانی	وزارت امور خارجه، وزارت اقتصاد و دارایی
۱-۱۲		طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل حقوقی، قضایی و انتظامی در حوزه افنا (هماهنگ با اقدام ۲-۶ و ۲-۸ نظام مقابله با جرایم فنا)	وزارت دادگستری، وزارت کشور (نیروی انتظامی)	وزارت امور خارجه، وزارت اطلاعات، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۱-۱۳		طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل مرتبط با جامعه اطلاعاتی در حوزه افنا - طرح همگامی و مشارکت در وضع قوانین و تصمیم‌گیری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط با حوزه افنا	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت امور خارجه، دیرخانه شورای عالی افنا	وزارت دادگستری، وزارت اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت کشور

۸. خطوط راهنما

خطوط راهنمای سند، مجموعه‌ای از ملاحظات ضروری در تحقق اهداف، راهبردها، و اقدامات پیش‌بینی شده می‌باشد. این خطوط راهنما شامل موارد ذیل است:

- ۸.۱ برای دستیابی به وضع مطلوب در هر حوزه، و به تبع آن در کل کشور، پروژه‌های لازم (اعم از مدیریتی، پژوهشی، تولیدی و نظایر آن) با توجه به موانع و فرصت‌ها تعریف شده و انجام آن‌ها از طریق روش‌های علمی در حوزه کنترل پروژه به دقت نظارت شود.
- ۸.۲ در هماهنگی اجزای مختلف نظام افنا، از سازوکارهای شناخته شده هماهنگی استفاده شود؛ به گونه‌ای که به کم‌ترین میزان نظارت مستقیم نیاز باشد.
- ۸.۳ سازوکارهای ارتباطات و بازخورد مناسب برای نگهداری نظام و انطباق آن با تغییرات طراحی شود.
- ۸.۴ مراحل انجام کار به دقت مستند شده و متدولوژی آن به نحوی که در سایر بخش‌ها قابل استفاده باشد، تهیه گردد.
- ۸.۵ پس از طراحی کل نظام، بخش‌های مختلف آن به صورت کاملاً شفاف تعیین و اولویت هر یک برای اجرا، مشخص شود.

- ۸،۶ برای استقرار نظام افنا یک برنامه‌ی دقیق و علمی بر اساس روش‌های علمی مدیریت تغییر تهیه گردد.
- ۸،۷ در تقسیم امور برای حصول یک نظام افنای مطلوب، نقش بخش‌های دولتی و غیردولتی به‌خوبی تعریف و در مشارکت بیشتر بخش غیردولتی تلاش شود.
- ۸،۸ حوزه‌های گوناگون نظام افنا بر اساس روش‌های علمی از یکدیگر نیز داده‌شود و در هر حوزه اهداف و سیاست‌های اجرایی مشخص و به‌طور هماهنگ تهیه گردد.
- ۸،۹ مسؤلیت‌ها و اختیارات سازمان‌ها، نهادها و بخش‌های مختلف در نظام افنا به‌روشنی تبیین شود.
- ۸،۱۰ در استقرار نظام افنا، به اصل مسؤلیت‌پذیری و انعطاف در برنامه‌ها توجه کافی مبذول گردد.
- ۸،۱۱ از ایجاد هرگونه سازمان اضافی و موازی پرهیز و وظایف از طریق سازمان‌های موجود یا با ایجاد تغییرات در شرح وظایف آن‌ها به‌انجام برسد.
- ۸،۱۲ در انجام کلیه‌ی مراحل شکل‌گیری نظام افنا، تکیه‌ی اصلی بر استفاده از نیروهای متخصص داخلی و سازمان‌ها و نهادهای موجود در کشور باشد و مطالعات کافی در باره تجربه‌ی سایر کشورها، با نگاه به داخل به انجام برسد.

۹. ترتیبات اجرایی

- به‌منظور تحقق چشم‌انداز و اهداف این سند، وظایف و تکالیف وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و دستگاه‌های مختلف به‌شرح ذیل ابلاغ می‌گردد:
- ۹،۱ دبیرخانه شورای عالی مسؤلیت نظارت، پی‌گیری اجرای دقیق و کامل مفاد این سند، و تهیه آیین‌نامه‌های مرتبط با آن را برعهده دارد.
- ۹،۲ دبیرخانه شورای عالی موظف است با همکاری دستگاه‌های مرتبط، آیین‌نامه‌ی اجرایی جزئیات وظایف و مسؤلیت‌های دستگاه‌های مجری و همکار برای اجرای هر یک از اقدامات را تهیه و برای تصویب به شورای عالی ارائه نماید.
- ۹،۳ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با همکاری دبیرخانه شورای عالی نسبت به تهیه ساختار سازمان و یا توسعه‌ی ساختارهای موردنیاز در دستگاه‌ها اقدام و جهت تصویب به شورا ارائه نماید.
- ۹،۴ دستگاه‌های مجری با همکاری دبیرخانه شورای عالی، وظیفه‌ی مطالعات اولیه، تهیه‌ی پیش‌نهاد پروژه‌ی هر اقدام، و تهیه‌ی مقدمات لازم برای استقرار نظام‌ها را برعهده دارند.
- ۹،۵ کلیه دستگاه‌هایی که در بخش اقدامات، به‌عنوان مجری معرفی شده‌اند، موظف‌اند طرح‌ها و برنامه‌های بخشی و یا فرابخشی موردنیاز مطابق با سند حاضر را حداکثر تا پایان دی ماه سال ۱۳۸۴ تهیه و به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی ارائه نمایند و با همکاری آن سازمان مراحل تصویب، تخصیص بودجه و اجرای آن‌ها را طی کنند.
- ۹،۶ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به‌منظور تهیه طرح‌ها و برنامه‌ها و تهیه‌ی مقدمات موردنیاز برای تحقق هر یک از اقدامات در دستگاه‌ها، مبلغ ۲۰۰ میلیارد ریال به صورت متمرکز به دبیرخانه شورای عالی تخصیص دهد تا با همکاری آن سازمان بین دستگاه‌ها توزیع گردد.
- ۹،۷ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با همکاری دبیرخانه شورای عالی نسبت به بررسی طرح‌ها و برنامه‌های بخشی و فرابخشی، تخصیص بودجه موردنیاز برای سال‌های بعد هر یک از اقدامات پیش‌بینی شده در این سند اقدام نماید.
- ۹،۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی مسؤلیت نظارت بر اجرای صحیح طرح‌ها و برنامه‌ها را برعهده دارد.
- ۹،۹ کلیه دستگاه‌هایی که در بخش اقدامات، به‌عنوان همکار معرفی شده‌اند، مسؤلیت همکاری کامل با دستگاه‌های مجری در راستای تهیه طرح‌ها، برنامه‌ها و اجرای اقدامات را برعهده دارند.

۱۰۴
۱۰۴/۲۱
۱۰۴/۲۱

۳۰۱

۱۰۴/۲۱

- ۹،۱۰ دستگاه‌های مجری هر یک از اقدام‌های پیش‌بینی شده در بند ۷ این سند موظفند پیش‌نویس قوانین و مقررات موردنیاز برای اقدامات مربوطه را تهیه و با هماهنگی دبیرخانه شورای عالی نسبت به ارائه آن به مراجع ذیصلاح جهت تصویب اقدام نمایند.
- ۹،۱۱ بازنگری در سند، زمان و نحوه آن برعهده‌ی شورای عالی خواهد بود.

۱۰۴/۲۱